

ಆರ್.ಬಿ.ಐ/2006-07/37

ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ.ಪಿಎಲ್‌ಎನ್‌ಎಫ್‌ಎಸ್. ಬಿಸಿ.ಸಂ. 6/06.02.31/2007-08

ಜುಲೈ 2, 2007

ರಿಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು/ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು/ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/
ಎಲ್ಲ ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
(ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು / ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ)

ಮಾನ್ಯರೇ,

ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆ - ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು / ಸೂಚನೆಗಳು / ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಸೂಚನೆಗಳು ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು / ಸೂಚನೆಗಳು / ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡುವ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಜೂನ್ 30, 2007ರ ವರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

(ಜಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್)

ಮುಖ್ಯ ಮಹಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ

ವಿಭಾಗ 1

1. ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳು

1.1.1. ಸಣ್ಣ (ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು

ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿ / ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 5 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರದಂತಿರುವ (ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ತನ್ನ ದಿನಾಂಕ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 5, 2006ರ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. ಎಸ್.ಓ. 1722(ಇ)ರ ಅನುಬಂಧ - 1ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮೂಲ ಬೆಲೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು.

1.1.2. ಸಣ್ಣ(ಸೇವಾ) ಉದ್ಯಮಗಳು

ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ / ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ (ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ, ಪೀಠೋಪಕರಣ, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀಡುವ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹಾಗೂ ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯಿದೆ [ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಡಿ] 2006 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲ ಬೆಲೆ) ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 2 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರದಂತಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳು

1.2.1. ಕಿರು (ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು

ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ/ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಘಟಕವಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 25 ಲಕ್ಷ ಮೀರದಂತಿರುವ (ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹಾಗೂ 1.1.1ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮೂಲ ಬೆಲೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು

1.2.2. ಕಿರು (ಸೇವಾ) ಉದ್ಯಮಗಳು

ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ / ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ (ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ, ಪೀಠೋಪಕರಣ, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು 1.1.2ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲ ಬೆಲೆ) ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 10 ಲಕ್ಷ ಮೀರದಂತಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳು

1.3.1. ಮಧ್ಯಮ (ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು

ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ/ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 5 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಆದರೆ

ರೂ 10 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರದ (ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ ತನ್ನ ತಾ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 5, 2006ರ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. ಎಸ್.ಓ. 1722(ಇ)ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮೂಲ ಬೆಲೆ) ಉದ್ದಿಮೆಗಳು

1.3.2 ಮಧ್ಯಮ (ಸೇವಾ) ಉದ್ದಿಮೆಗಳು

ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ / ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ (ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ, ಪೀಠೋಪಕರಣ, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು 1.1.2ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲ ಬೆಲೆ) ಬಂಡವಾಳ ರೂ. 2 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಆದರೆ ರೂ 5ನ್ನು ಮೀರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಿರು (ಸೇವಾ) ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಕರು, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ, ವೃತ್ತಿನಿರತರು ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸೇವಾ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಾಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ

1.4 ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರ (ಕಿವಿಐ)

ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಗಾತ್ರ, ಘಟಕವಿರುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮುಂಗಡವನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಉಪಗುರಿಯ(ಶೇ. 60) ಭಾಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

1.5 ಪರೋಕ್ಷ ಹಣಕಾಸು

1.5.1 ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆದಾನ ಒದಗಿಸುವವರು ಮತ್ತು ಪ್ರದಾನ ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

1.5.2 ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮುಂಗಡ, ಅಂದರೆ: ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು

1.5.3 ಕೃಷಿಯೇತರವಲಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಬಾರ್ಡ್‌ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ವಿಶೇಷ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 31, 2007 ರಂದು ಇದ್ದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅವು ಪಕ್ಕವಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಚ್ 2010 ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪರೋಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 31, 2007ರ ನಂತರ ವಿಶೇಷ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆ ಈ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

1.5.4 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿದೇಶೀ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಗುರಿ / ಉಪ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಡಿಬಿ(ಎಸ್.ಐ.ಡಿ.ಬಿ.ಐ)ಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ, ತಾ. ಎಪ್ರಿಲ್ 30, 2007 ರಂದು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಅವು ಪಕ್ಕವಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಚ್ 2010 ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪರೋಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 31, 2007ರಂದು ಅಥವಾ ಅನಂತರ, ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಗುರಿ / ಉಪ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಡಿಬಿ(ಎಸ್.ಐ.ಡಿ.ಬಿ.ಐ)ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಠೇವಣಿ ಈ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

1.5.5 ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗೇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲ (ತಯಾರಿ ಹಾಗೂ ಸೇವೆ)

ವಿಭಾಗ II

ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ನಿಧಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು

1. ಹೂಡಿಕೆಗಳು

1.1 ಸಂರಕ್ಷಿತ ಆಸ್ತಿ

ಸಂರಕ್ಷಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಕುಗಳು ಹೂಡಿದ ಹಣ, ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಾಲಗಳಾಗಿ, ಭದ್ರತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ(ನೇರ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ)ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೊಂಡ ಆಸ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ವರ್ಗದ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೂಡಿದ ಹಣ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರಬೇಕು.

1.2 ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಸಾಲ ಆಸ್ತಿ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ (ನೇರ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ) ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಖರೀದಿಸಿದ ಸಾಲವು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರಬೇಕು; ಸಾಲ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು (ಅಗತ್ಯ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ), ಮಾರಾಟಗಾರನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಅವಲಂಬನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಹ ಸಾಲ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಯಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ, ವಾಪಸಾತಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿರಬಾರದು.

1.3 ನಷ್ಟ ಹಂಚಿಕೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ಬ್ಯಾಂಕೀಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ(ಐಬಿಪಿಸಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೂಡಿದ ಹಣ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಭದ್ರತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ 180 ದಿನಗಳಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

2 ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮದ ಹಣಕಾಸು ಕೇಂದ್ರಗಳ ಯೋಜನೆ

ಗವರ್ನರ್ ಅವರು 2005-06ರ ವಾರ್ಷಿಕ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದಂತೆ, 'ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮದ ಹಣಕಾಸು ಕೇಂದ್ರ' ಗಳಾಗಿ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಡ್ಡಿಯ ನಡುವೆ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗ, ಸಿಡ್ಡಿ, ಐಬಿಐ ಮತ್ತು ಆಯ್ದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕುಶಲ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಾ. ಮೆ. 20, 2005ರಂದು ಎಲ್ಲ ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಸಿಡ್ಡಿಯು ಮೊದಲಿಗೆ 149 ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತ್ತು. ಸಿಡ್ಡಿಯು ಈ ತನಕ 16 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ (ಭ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಯುಕೋ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಎಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬರೋಡಾ, ಒರಿಯಂಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್, ಪಂಜಾಬ್ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ದೇನಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಆಂಧ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಐಡಿಬಿಐ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಓವರ್‌ಸೀಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಯೂನಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಫೆಡರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್) ಜೊತೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಡ್ಡಿ ಶಾಖೆಗಳು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ / ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ಸಮೂಹದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ II ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿಭಾಗ - III

ದೇಶೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಸಾಲದ ಗುರಿ(ಆರ್.ಆರ್.ಬಿ ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

1. ವಿದೇಶೀ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ದೇಶೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ

1.1 ದೇಶೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ (ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ) ಉದ್ದರಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿ ಅಥವಾ ಸಂತುಲನ ಪತ್ರ(ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್)ದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಅದರ ಶೇಕಡ 40 ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಉದ್ದರಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

1.2 ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಉಪ-ಗುರಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನೀತಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಹಾಗೂ 2005-06 ರಿಂದ 2009-10 ರ 5 ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲ ದ್ವಿಗುಣ ವಾಗುವಂತೆ, ವರ್ಷ ದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಶೇಕಡ ಹೆಚ್ಚಳದ ಸ್ವಂತ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

1.3 ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

(ಎ) ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ರೂ. 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ಸೇವೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ 40 ಶೇಕಡ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಬಿ) ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರೂ. 25 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ರೂ. 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರೂ. 10 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ಸೇವೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ 20 ಶೇಕಡ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. (ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದರಿಯ 60 ಶೇಕಡ ಕಿರು ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಬೇಕು)

2. ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗುರಿ

2.1.1 ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ (ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಉದ್ದರಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಅದರ ಶೇಕಡ 32 ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಉದ್ದರಿ ಇರುವಂತೆ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

2.1.2 ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಶೇಕಡ 32 ಒಟ್ಟು ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯ 10 ಪ್ರತಿಶತ ಇರಬಾರದು ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

2.1.3 ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

(ಎ) ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ರೂ. 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ಸೇವೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ 40 ಶೇಕಡ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

(ಬಿ) ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರೂ. 25 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ತಯಾರಿಕೆ) ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ರೂ. 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ರೂ 10 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಿರು(ಸೇವೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ 20 ಶೇಕಡ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. (ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದರಿಯ 60 ಶೇಕಡ ಕಿರು ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಬೇಕು)

(ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿವ್ವಳ ಉದ್ದರಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ 1934ರ 42(2)ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಾಕ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಾಳೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಗುರಿ / ಉಪ ಗುರಿಗಾಗಿ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಎಫ್.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್(ಬಿ) ಮತ್ತು ಎನ್.ಆರ್.ಎನ್.ಆರ್ ಕೆಳಗೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆದರೆ ಡಿಬಿ&ಡಿ.ಡಿಎಆರ್.ಬಿಸಿ.93/13.01.09/2001-02 ದಿನಾಂಕ ಎಪ್ರಿಲ್ 29, 2002ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಎನ್. ಆರ್.ಎನ್.ಆರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳು ಪಕ್ಕವಾಗುವ ತನಕ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು)

3. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಾಲದ ಕೊರತೆಗಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಿಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ

ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಿಗದಿತ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಗುರಿ / ಉಪ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಕೊರತೆ ತುಂಬಲು ಭಾರತೀಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಸಿಡ್ಡಿ)ಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ(ಎಸ್.ಇ.ಡಿ.ಎಫ್)ಗೆ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಇನ್ನಿತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು, ತಕ್ಷಣದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವರದಿಮಾಡುವ ಶುಕ್ರವಾರ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯ ಮೂಲ ನಿಧಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತದೆ. ಠೇವಣಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯ 32 ಶೇಕಡಾದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿರುವ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಅದನ್ನು ಸಮನಾದ-ಅನುಪಾತ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ, ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮೂಲ ನಿಧಿಯ 50 ಶೇಕಡ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ನಿಧಿಯ ಇನ್ನುಳಿದ 50 ಶೇಕಡವನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ನಿಯಾತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 10 ಮತ್ತು 12 ಶೇಕಡ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಅದನ್ನು ಸಮನಾದ-ಅನುಪಾತ

ಆಧಾರದಲ್ಲಿ, ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತ ನಿಗದಿತ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಗುರಿ / ಉಪ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು, ಸಿಡಿ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ, ಠೇವಣಿ ಅವಧಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

4. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪದೇ ಇರುವುದು, ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅನುಮತಿ / ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

(ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ(ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದಂತೆ) ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ 31ರಂದರ ಬಾಕಿಯ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಎಫ್.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್(ಬಿ) ಮತ್ತು ಎನ್.ಆರ್.ಎನ್.ಆರ್ ಕೆಳಗೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ ಕಡಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯೆಂದರೆ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿ ಜೊತೆಗೆ ಪಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಸ್‌ಲೇತರ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಸರಕಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮರುಹೂಡಿಕೆ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ.ಸಂ.ಪ್ಲಾನ್.ಬಿಸಿ.84/04.0901/2006-07 ದಿನಾಂಕ ಎಪ್ರಿಲ್ 30, 2007ರಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೊಂದಿದ ಪಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಸ್‌ಲೇತರ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು, ಮಾರ್ಚ್ 31, 2010ನವರೆಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಿವ್ವಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಪಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಸ್‌ಲೇತರ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾಡಿದ ಹೊಸ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್ / ಸಿಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಸಾಲದ ಗುರಿ / ಉಪಗುರಿಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು ನಬಾರ್ಡ್ / ಸಿಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್‌ನ ಐಟಂ 1(vi) 'ಇತರೆ' ಕೆಳಗೆ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ 8- 'ಹೂಡಿಕೆ' ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿದರೂ ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಸ್‌ಲೇತರ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿರುವ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಸಾಲದ ಗುರಿ / ಉಪಗುರಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಅಂತರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಡು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.)

ವಿಭಾಗ IV

ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ನೀಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು / ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ, ಅರ್ಜಿಗಳು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು 'ಚೆಕ್ ಲಿಸ್ಟ್' ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ರೂ. 25,000 ವರೆಗಿನ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು 2 ವಾರಗಳಲ್ಲೂ ರೂ. 5ಲಕ್ಷದ ವರೆಗಿನ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು 4 ವಾರಗಳಲ್ಲೂ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

2. ಸಹಭದ್ರತೆಗಳು

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಲಖಾತೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಹಭದ್ರತೆಯ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಿತಿಯು ರೂ. 5ಲಕ್ಷ. ಆದರೆ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ತಮ ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯ ಸಹಭದ್ರತೆಯ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 25ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಸಾಲಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು(ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯೊಂದಿಗೆ).

3. ಸಂಯುಕ್ತ ಸಾಲ

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ರೂ 1 ಕೋಟಿ ವರೆಗಿನ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಏಕ ಗವಾಕ್ಷಿಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಬಹುದು.

4. ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮ / ಸಣ್ಣ-ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಗಳು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದಾದರೂ ವಿಶಿಷ್ಟಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು, ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದಾದರೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂಗಡದ 60 ಶೇಕಡಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಉದ್ಯಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ-ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಾಕೇಜಿನನ್ವಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಆಯ್ದ ಗುಂಪು / ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮದಾರರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮದಾರರಿಗೆ ಸುಲಭ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಧರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕು ನೌಕರರು ಅಗತ್ಯ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಣ್ಣ-ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ-ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಮರು-ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಣ್ಣ

ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದರೂ ಇತರ ವಲಯ / ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು / ಇತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಉದಾರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

5. ವಿಳಂಬ ಪಾವತಿ

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ವಿಳಂಬ ಪಾವತಿಗೆ ವಿದಿಸಲಾಗುವ ಬಡ್ಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆ 1998ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ವಯ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ವಿಳಂಬ ಪಾವತಿಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಲು ದಂಡ ಸಂಬಂಧಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಅದು ಇತರ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ (ಅ) ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಒಪ್ಪಂದ 120ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರಬಾರದು (ಆ) 120 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ, ಒಪ್ಪಲಾದ ಅವಧಿಗಿಂತ ವಿಳಂಬವಾದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಬಿ.ಐ.ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಾಲ ದರದ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಖರೀದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಲಗಾರರ ಪಾವತಿ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಉಪ-ಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಡಿ) ಕಾಯಿದೆ 2006ನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮಿಸಿದ ನಂತರ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ವಿಳಂಬ ಪಾವತಿಗೆ ವಿದಿಸಲಾಗುವ ಬಡ್ಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಬಲಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು:

(i) ಕೊಳ್ಳುವವನು, ಪೂರೈಕೆದಾರನೊಂದಿಗೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪಾವತಿಸುವುದು. ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿಯು 45ದಿನ ಮೀರಬಾರದು.

(ii) ಕೊಳ್ಳುವವನು ಪೂರೈಕೆದಾರನಿಗೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ, ಅವನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಘೋಷಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರದ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ದರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಿತ ದಿನದಿಂದ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿದ ದಿನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆದಾರನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(iii) ಪೂರೈಕೆದಾರನು ಒದಗಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸರಕು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಮೇಲೆ (ii)ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

(iv) ಬಾಕಿಯಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೊಬಲಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿದ ಕಿರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಸುಗಮ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

6. ರೋಗ ಗ್ರಸ್ತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಾನದಂಡಗಳು (ಕೊಪ್ಪಿ ಕಾರ್ಯ ಸಮೂಹದ ಶಿಫಾರಸು ಆಧಾರಿತ)

ಒಂದು ಘಟಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಲದ ಖಾತೆ 6 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಳಪೆಯಾಗುವುದರ ಅಥವಾ ಘಟಕವು ಕನಿಷ್ಠ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದರ ಸಂಚಯಿತ ನಗದು ನಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ 50 ಶೇಕಡ ಕೊರತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಘಟಕವೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾನದಂಡವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಘಟಕಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕ್ರಮಗಳು, ಘಟಕವು ಪುನಶ್ಚೇತನದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ / ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಎಂದು ಘೋಷಣೆಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪುನರ್ವಸತಿ ಕ್ರಮಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಈ 6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 'ಹಿಡಿದಿಡುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ'ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ರುಗ್ಣ ಘಟಕಗಳು ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಮಾರಾಟ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಮಟ್ಟದಾದರೂ ನಗದು ಉದ್ಧರಿ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪುನಶ್ಚೇತನದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ರುಗ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲು ಈ ಕೆಳಗಿನವು ಸ್ಥೂಲ ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿವೆ:

- (i) ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಶ್ಚಿತ / ಪ್ರಧಾನ ಸಾಲ ದರದಿಂದ ಶೇಕಡ 1.5ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ, ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ
- (ii) ನಿಧಿಯುತ ಬಡ್ಡಿ ಅವಧಿ ಸಾಲ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ
- (iii) ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಧಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಶ್ಚಿತ / ಪ್ರಧಾನ ಸಾಲ ದರದಿಂದ ಶೇಕಡ 1.5ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ, ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ
- (iv) ಅವಧಿ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ದಸ್ತಾವೇಜು ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಶೇಕಡ 2ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ (ಅತಿ-ಸಣ್ಣ / ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಲಯದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 3ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ)
- (v) ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾಲ ನೆರವು. ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ನೆರವಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದ ಅನುಮತಿ

7. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿ

ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯತೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಉಪಯುಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವಧಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಿದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು

ಮಂಜೂರುಮಾಡುವಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಹಣದ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಸಿಡ್ಡಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಈಕ್ವಿಟಿ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆ ಇದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪೂರೈಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಗಳಿಗೆ, ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಒಂದು ಉಪ-ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರತೀ ರುಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿಯ ವೇದಿಕೆಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

8. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಿತಿ

ಕೇಂದ್ರೀಯ ಆರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿರುವ ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವರಿಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಿಡ್ಡಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಚೇರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆ ಸಂಘಗಳ ಇಬ್ಬರು ವರಿಷ್ಠ ದರ್ಜೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ / ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಉದ್ಧರಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುವಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕು/ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಗುಂಪು / ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತೆರನಾದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ.

9. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಾಲ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಆರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಾಲ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ತಾ. ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 8, 2005ರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಡಿಬಿಓಡಿ.ಬಿಪಿ.ಬಿಸಿ.ಸಂ. 34/21.04.132/2005-06 ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿತು. ಈ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹ ಸಾಲ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಸಮರ್ಥ / ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ:

(ಎ) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಅಲ್ಲದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು

(ಬಿ) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು

(ಸಿ) ವಿವಿಧ / ಒಕ್ಕೂಟದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ / ನಿಧಿ ಕಲ್ಪಿಸದ ರೂ. 10 ಕೋಟಿ ತನಕ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು

(ಡಿ) ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಬೇಪಾವತಿ, ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಖಾತೆಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

(ಇ) 'ನಷ್ಟ ಆಸ್ತಿ' ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿರುವ ಖಾತೆಗಳು ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ / ನಿಧಿ ಕಲ್ಪಿಸದ ರೂ. 10 ಕೋಟಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಾಕಿಯಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ತಾ. ನವೆಂಬರ್ 10, 2005ರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಡಿಬಿಓಡಿ.ಸಂ.ಬಿಪಿ.ಬಿಸಿ.45/21.04.132/2005-06ಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

10. ಸಮೂಹ ಪ್ರಯತ್ನ

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು 60 ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು ಗುರುತಿಸಿದ ಗುಂಪುಗಳ ಉದ್ದರಿ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಉದ್ದರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ಣ ಸೇವಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ "4-ಅ"ಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳಾದ ಗ್ರಾಹಕರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ವೆಚ್ಚ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಡ್ಡ ಮಾರಾಟ, ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗಂಗೂಲಿ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸಿನನ್ವಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾಲ ನೀಡಲು ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ಮಾರ್ಗವು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಕರವಾಗಲು:

(i) ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಗುಂಪುಗಳ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು

(ii) ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟ ಅಂದಾಜಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು

(iii) ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ವ್ಯಾಪಾರ ದಾಖಲೆ, ಸ್ಪರ್ಧಾ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ / ಅಥವಾ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿವರಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಲು, ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ಮಾರ್ಗ ವ್ಯವಹಾರದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ, ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯವು ತನ್ನ ನೀತಿ ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿಡ್ಡಿ(ಎಸ್.ಐ.ಡಿ.ಬಿ.ಐ)ಯು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಘವು ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ, ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಾಗುವ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ(ಕಿರು ಉದ್ಯಮ ಸೇರಿದಂತೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ನಿಗಾವಹಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮವು ವ್ಯವಹಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಿಡ್ಡಿಯು ಹಕ್ಕುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.

11. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮ / ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ

11.1 ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಧರಿಯ ಹರಿವು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ(ನಾಯಕ್ ಸಮಿತಿ) ಹಣಕಾಸನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು, ಅಂದಿನ ಉಪ ಗವರ್ನರ್ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಆರ್.ನಾಯಕ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1991 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು 1992ರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು:

- (i) ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಈ ಕ್ರಮಾಂಕದಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಾಗ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- (ii) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 2ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ(ಈಗ ರೂ. 5ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ) ಉದ್ಧರಿ ಮಿತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ 20ಪ್ರತಿಶತ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ಧರಿ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡುವುದು
- (iii) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸೂಕ್ತ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಾರ್ಷಿಕ ಉದ್ಧರಿ ಬಜೆಟನ್ನು 'ಬಾಟಂ ಅಪ್' ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದು
- (iv) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ (ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ಸಾಲ ಸೇರಿದಂತೆ) ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಿಡ್ಡಿಯ ಏಕ ಗವಾಕ್ಷಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು

(v) ಉದ್ದರಿಯ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಳಂಬವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಉದ್ದರಿ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿತ / ಅಸ್ವೀಕಾರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು

(vi) ಉದ್ದರಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲು ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯ ಠೇವಣಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸದಿರುವುದು

(vii) ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪರಿಣತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ಘಟಕಗಳ ಸಾಲ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪರಿಣತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವುದು

(viii) ರುಗ್ಲ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಶುಶ್ರುಷೆಗೊಳಪಡಿಸುವುದು

(ix) ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ಘಟಕಗಳ ಸಾಲ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು

(x) ಪರಿಣತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು

11.2 ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆ ಸಮಿತಿ ವರದಿ(ಕಪೂರ್ ಸಮಿತಿ)

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ಬಟವಾಡೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಸರಳೀಕರಣದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಸಲು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಲ್. ಕಪೂರ್(ಐ.ಏ.ಎಸ್. ನಿವೃತ್ತ), ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯ, ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಸದಸ್ಯ ಉನ್ನತ ದರ್ಜೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೇಮಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ 126 ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಈ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 88 ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವು ಸೇರಿವೆ:

(i) ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮಿತಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲು ಶಾಖಾ ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆ

(ii) ಅರ್ಜಿಗಳ ಸರಳೀಕರಣ

(iii) ಉದ್ದರಿ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

(iv) ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪರಿಣತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆರೆಯುವುದು

(v) ಸಂಯುಕ್ತ ಸಾಲದ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು(ರೂ. 1ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ)

(vi) ವಸೂಲಾತಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತಗೊಳಿಸುವುದು

(vii) ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡುವುದು

(viii) ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಶಾಖಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಯೋಜನೆ

(ix) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗ್ರಾಹಕರ ದೂರು ನಿರ್ವಹಣ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ದೂರುಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಬೇಕು

11.3 ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಪಡೆ ವರದಿ(ಗಂಗೂಲಿ ಸಮಿತಿ)

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗವರ್ನರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ 2003-2004ರ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಉದ್ಧರಿ ನೀತಿಯ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದಂತೆ ಡಾ. ಎ.ಎಸ್. ಗಂಗೂಲಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 'ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆ'ಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

ಸಮಿತಿಯು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ 31 ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತನಕ 8 ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಅವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

(i) ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು

(ii) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಮಾದರಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಿರು ಉದ್ದಿಮೆ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮಾಡಬೇಕು.

(iii) ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಗಾಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ಧಾರಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಮಂಜೂರುಮಾಡುವುದು.

(iv) ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

(ಉ) ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಸಾಲದ ಕೊರತೆಗಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಿಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಠೇವಣಿಯ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

11.4 ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಂತರಿಕ ತಂಡ

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಧರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಮಹಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಬಗ್ಗೆ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ / ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಸಾಲ ಖಾತೆಗಳ ಪುನರ್ರಚನೆಗೆ

ಸೂಕ್ತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮತ್ತು ರುಗ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಶುಶ್ರುಷೆಗಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಸಡಿಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದಾರೀಕರಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ತಂಡವು ಜೂನ್ 6, 2005ರಂದು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಆಂತರಿಕ ತಂಡ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು:

(i) ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ನೀಡಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿಯ ಸುಗಮ ಹರಿವಿಕೆಗೆ ಬರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕು / ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು

(ii) ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವಲಯದ ಮೇಲುಗೈಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು ಗುರುತಿಸಿದ ಗುಂಪು / ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಅಗತ್ಯ ಪರಿಣತಿ ಆರ್ಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

(iii) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಖಾತೆಗಳ ಪುನರ್ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಮಡಲಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರನೀಡಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಮುಖ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೂ. 10ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಒಟ್ಟು ಉದ್ದರಿ ಮಿತಿಯಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ ಸಾಲಗಾರರ ಖಾತೆಗಳು ಸಿಡಿಆರ್ (CDR) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಪುನರ್ರಚನೆಗಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

(iv) ರುಗ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಲಹೆನೀಡುತ್ತಾ ತಂಡ, ರುಗ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯತಿ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದು ಭ್ಯಾಂಕುಗಳು, ತಮ್ಮ ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು.

ತಂಡದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಉದ್ದರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೀತಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

12. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯ ಘೋಷಿಸಿದ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಜ್

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎರಡು ಸುತ್ತೋಲೆಗಳನ್ನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ(ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್. ಬಿಸಿ. ಸಂ. 31/06.02.31/2005-06 ದಿನಾಂಕ ಆಗಸ್ಟ್, 19, 2005) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ, ವಿದೇಶಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ (ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್. ಬಿಸಿ. ಸಂ. 35/06.02.31/2005-06 ದಿನಾಂಕ ಆಗಸ್ಟ್,

25, 2005) ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ
- ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ವಂತ-ಗುರಿಗಳ ನಿಗದಿ
- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಸಾಲದ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳು
- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಔಪಚಾರಿಕ ಉದ್ದರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳು
- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಸಾಲನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ಕ್ರಮಗಳು
- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯ
- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು
- ಉದ್ದರಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಘಟಕದ ಉದ್ದರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ತಳುಕುಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಸಾಲದ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಬರುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು
- ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಡ್ಡಿಯು ವ್ಯವಹಾರದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಉದ್ದರಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಸಾಧನ(ಸಿಎಆರ್‌ಟಿ), ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾದರಿ(ಆರ್‌ಎಎಂ) ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾದರಿಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು
- ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಉದ್ದರಿ ಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ದಲ್ಲಾಳಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಶ್ರೇಣಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು
- ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಂಡಳಿಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಹಾಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ವೆಬ್ ತಾಣ ಹಾಗೂ ಸಿಡ್ಡಿಯ ವೆಬ್ ತಾಣ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ಟ್ 10, 2005ರಂದು 'ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು' ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ IV ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

13. ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಡಿ) ಕಾಯಿದೆ 2006
ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯಿದೆ, 2006ನ್ನು ತಾ. ಜೂನ್ 16, 2006 ರಂದು ಶಾಸನ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ತಾ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2, 2006 ರಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯಿದೆ, 2006ರ ಪ್ರಕಟಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಯಾರಿ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ

ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ದಿನಾಂಕ ಎಪ್ರಿಲ್ 4, 2007ರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್. ಬಿಸಿ. ಸಂ. 63/06.02.31/2006-07 ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ
ಅಧಿಸೂಚನೆ
ನವ ದೆಹಲಿ, 5ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2006

ಎಸ್.ಒ 1722/(ಇ) - 2006ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ(1) ತಿಳಿಸಿದ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಲಮು 7(1)(ಎ)ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು:

- (i) ಎರಕ, ಅಚ್ಚು, ಜಿಗ್‌ಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು, ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿರುವ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ಬಳಕೆಯ ಖರ್ಚು ಮುಂತಾದ ಸಾಧನಗಳು
- (ii) ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು
- (iii) ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಉಪಕರಣಗಳು
- (iv) ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿಯ ನಿಯಮದಂತೆ ಉದ್ದಿಮೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪರಿವರ್ತಕ
- (v) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ
- (vi) ಕೇಬಲ್, ತಂತಿ, ಬಸ್ ಬಾರ್‌ಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು(ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಹೇರದೇ ಇರುವಂತಹವು), ತೈಲ ಸಂಚಾರಮಾರ್ಗ ಭೇದಕಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಸಲು ಅಥವಾ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಚಾರಮಾರ್ಗ ಭೇದಕಗಳು
- (vii) ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಘಟಕಗಳು
- (viii) ದೇಶೀಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚ(ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)
- (ix) ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆಯಲು ಶುಲ್ಕ
- (x) ತಯಾರಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಲು ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು
- (xi) ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು

2. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ ಪಾರಾ 1 ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳು ಹೊಸ ಅಥವಾ ಬಳಸಿದವುಗಳಾಗಿರಲೇ, ಮೂಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಮದು ಮಾಡಿದ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು:

(i) ಆಮದು ಶುಲ್ಕ(ಬಂದರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸಾರಿಗೆ, ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವಿಳಂಬ ಶುಲ್ಕ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

(ii) ಹಡಗು ರವಾನೆ ವೆಚ್ಚ

(iii) ಕಸ್ಟಂಸ್ ತೀರುವಳಿ ವೆಚ್ಚ; ಮತ್ತು

(iv) ಮಾರಾಟ ಶುಲ್ಕ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ

(ಎಫ್. ಸಂ.4(1)2006-ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ-ಪಾಲಿಸಿ)

ಜವಾಹರ್ ಸರ್ಕಾರ್, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಿಡಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶಾಖೆಗಳು ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ ಗುಂಪುಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಾಖಾ ಕಚೇರಿ	ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ ಗುಂಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
1	ಹೈದರಾಬಾದ್	5	ಸೀಲಿಂಗ್ ಫ್ಲಾನ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು - ಸಗಟು ಔಷಧಿ, ಕೈ ಪಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಕುಲುಮೆ
2	ಪಟ್ನಾ	1	ಹಿತ್ತಾಳಿ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ್ ಗೃಹೋಪಕರಣಗಳು
3	ದೆಹಲಿ	19	ಸ್ಪೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿತ ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಚರ್ಮದ ವಸ್ತುಗಳು, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಕಾಗದದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ವಯರ್ ಡ್ರೋಯಿಂಗ್, ಲೋಹದ ಜೋಡಣೆಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋಪ್ಲೇಟಿಂಗ್, ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಉಪಕರಣಗಳು
4	ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದ್	17	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು, ವರ್ಣದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತೀ ವಸ್ತುಗಳು, ಅಚ್ಚುಹೊಯ್ದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, , ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಜವಳಿ ಯಂತ್ರದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ವಜ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಯಂತ್ರದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಎರಕ ಮತ್ತು ಕುಲುಮೆ, ಸ್ಪೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಕಾಗದದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಚರ್ಮದ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು, ವಾಶಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ ಮತ್ತು ಸಾಬೂನು, ಅಮೃತಶಿಲೆ ಹಲಗೆಗಳು, ಶಕ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ಪಂಪುಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು
5	ಸೂರತ್	4	ವಜ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ, ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಜವಳಿ ಯಂತ್ರಗಳು

6	ಬರೋಡಾ	3	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು - ಸಗಟು ಔಷಧಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
7	ಗೋವಾ	1	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು
8	ಫರೀದಾಬಾದ್	3	ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗುಂಪು, ಬಂಡೆ ಒಡೆಯುವುದು
9	ಗುರ್ಗಾವ್	5	ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
10	ಪರ್ವಾನೂ (ಬಡ್ಡಿ)	1	ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
11	ಜಮ್ಮು	3	ಸ್ಪೀಲ್ ಮರುಸುರುಳಿ ಸುತ್ತುವುದು, ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ಲು, ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
12	ಜಂಶೆಡ್‌ಪುರ	1	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಫಾಬ್ರಿಕೇಶನ್
13	ಬೆಂಗಳೂರು	6	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಹಗುರ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಚರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
14	ಕೊಚ್ಚಿ/ ಎರ್ನಾಕುಲಂ	3	ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
15	ಔರಂಗಾಬಾದ್	2	ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಿ
16	ಮುಂಬೈ	11	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಮೂಲ ಔಷಧಿ, ಆಟಿಕೆಗಳು(ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್), ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಾಧನಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಹೇಂಡ್ ಟೂಲ್ ಗಳು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
17	ನಾಗಪುರ	6	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಫೇಬ್ರಿಕೇಶನ್, ಸ್ಪೀಲ್ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಹೇಂಡ್ ಟೂಲ್‌ಗಳು, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
18	ಪುಣೆ	6	ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಿ, ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್
19	ಧಾಣೆ	2	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಸೀಫುಡ್
20	ಭೋಪಾಲ್	1	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು

21	ಇಂದೋರ್	4	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಿ, ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು
22	ಉಧಿಯಾನ	9	ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು, ಬೈಸಿಕಲ್ ಭಾಗಗಳು, ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು, ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಫಾಸ್ಪರ್ಸ್‌ಗಳು, ಹ್ಯಾಂಡ್ ಟೂಲ್‌ಗಳು, ಯಂತ್ರದ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಫೋರ್ಜಿಂಗ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಪ್ಲೇಟಿಂಗ್
23	ಜೈಪುರ್	7	ಹರಳು ಮತ್ತು ಒಡವೆಗಳು, ಬಾಲ್ ಬೇರಿಂಗ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಉಡುಪು ತಯಾರಿಕೆ, ಸುಣ್ಣ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
24	ಚನ್ನೈ	3	ವಾಹನದ ಭಾಗಗಳು, ಚರ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಪ್ಲೇಟಿಂಗ್
25	ಕೊಯಂಬತೋರ್	6	ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಯಂತ್ರದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಎರಕ ಮತ್ತು ಕುಲುಮೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ, ಹಿಟ್ಟು ರುಬ್ಬುವ ಯಂತ್ರಗಳು
26	ತಿರುಪುರ್	1	ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು
27	ನೊಯಿಡಾ/ ಗ್ವಾಳಿಯಾಬಾದ್	10	ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಆಟಿಕೆಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಉಡುಪು ತಯಾರಿಕೆ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಭಿಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಪೇಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
28	ಕಾನ್ಪುರ್	3	ಕುದುರೆ ಜೀನು ತಯಾರಿಕೆ, ಹತ್ತಿ ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು, ಚರ್ಮದ ವಸ್ತುಗಳು
29	ವಾರಣಾಸಿ	4	ಶೀಟ್ ವರ್ಕ್(ಗ್ಲೋಬ್ ಲಾಂಪ್), ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಫೇನ್
30	ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್	1	ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಿರ್ವಾತ ಬಲ್ಬ್
31	ಸಾಶಿಕ್(ಶೀಘ್ರ ತೆರೆಯಲಿದೆ)	1	ಸ್ಪೀಲ್ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
	ಒಟ್ಟು	149	

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ ಗುಂಪುಗಳ ಪಟ್ಟಿ(ಯುನಿಡೋದವರು ಗುರುತಿಸಿದ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ರಾಜ್ಯ	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಣ	ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
1	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಅನಂತಪುರ್	ರಾಯದುರ್ಗ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
2	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಅನಂತಪುರ್	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಜೀನ್ಸ್ ಉಡುಪುಗಳು
3	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಚಿತ್ತೂರ್	ನಗರಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
4	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಚಿತ್ತೂರ್	ವೆಂಟಿಮಲ್ಲ, ಶ್ರೀಕಾಳಹಸ್ತಿ, ಚುಂಡೂರ್	ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು
5	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
6	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ರಾಜಮುಂದ್ರಿ	ಗ್ರಾಫೈಟ್ ಮೂಸೆ
7	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಮತ್ತು ನಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
8	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ರಾಜಮುಂದ್ರಿ	ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಗಳು
9	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ	ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ	ರಿಫ್ರಾಕ್ಟರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
10	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಗುಂಟೂರು	ಗುಂಟೂರು	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
11	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಗುಂಟೂರು	ಗುಂಟೂರು	ಸುಣ್ಣ ತಯಾರಿಸುವುದು
12	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಗುಂಟೂರು	ಮಚೇರ್ಲ	ಮರದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
13	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಸೀಲಿಂಗ್ ಫೇನ್
14	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
15	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಔಷಧ ಪದಾರ್ಥಗಳು - ಸಗಟು ಔಷಧಿಗಳು
16	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಮುಶೀರಾಬಾದ್	ಚರ್ಮ ಹದಮಾಡುವುದು
17	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಕೈ ಪಂಪುಗಳು
18	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಹೈದರಾಬಾದ್	ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವುದು
19	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕರೀಂನಗರ್	ಸಿಸಿಲ್ಲ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ

20	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕೃಷ್ಣ	ಮಚಲೀಪಟ್ಟಣ	ಗೋಲ್ಡ್ ಪ್ಲಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನಕಲು ಒಡವೆಗಳು
21	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕೃಷ್ಣ	ವಿಜಯವಾಡ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
22	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕೃಷ್ಣ	ಚುಂಡೂರ್, ಕವಡಿಗುಡ, ಚಾರ್ಮಿನಾರ್, ವಿಜಯವಾಡ	ಸ್ಪೀಲ್ ಪೀರೋಪಕರಣಗಳು
23	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕರ್ನೂಲ್	ಅಡೋನಿ	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ಲು
24	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕರ್ನೂಲ್	ಕರ್ನೂಲ್	ಕೃತಕ ವಜ್ರ
25	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಕರ್ನೂಲ್, ಕಡಪ	ಕರ್ನೂಲ್(ಬನಗನಪಲ್ಲೆ, ಬೇತಂಚಿರಿಯ, ಕೋಲಿಮಿಗುಂಡ್ಲ) ಕಡಪ	ಹಸುಗಲ್ಲು ನಯಗೊಳಿಸುವುದು
26	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪ್ರಕಾಶಂ	ಮರ್ಕಾಪುರಂ	ಕಪ್ಪು ಹಲಗೆ
27	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ರಂಗ ರೆಡ್ಡಿ	ಬಲನಗರ್, ಜೀಡಿಮೆಟ್ಲ ಮತ್ತು ಕುಕಟ್‌ಪಳ್ಳಿ	ಯಂತ್ರದ ಸಲಕರಣೆಗಳು
28	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಶ್ರೀಕಾಕುಲಂ	ಪಲಸ	ಗೇರು ಸಂಸ್ಕರಣೆ
29	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ, ಪೂರ್ವ ಗೋದಾವರಿ	ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ, ಕಾಕಿನಾಡ	ಸಾಗರ ಆಹಾರ
30	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ವಾರಂಗಲ್	ವಾರಂಗಲ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
31	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ವಾರಂಗಲ್	ವಾರಂಗಲ್	ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು
32	ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ	ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
33	ಬಿಹಾರ್	ಬೆಗುಸರೈ	ಬರೌಣಿ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಫೇಬ್ರಿಕೇಶನ್
34	ಬಿಹಾರ್	ಮುಜಫಫರ್ ಪುರ್	ಮುಜಫಫರ್ ಪುರ್	ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು
35	ಬಿಹಾರ್	ಪಾಟ್ಲ	ಪಾಟ್ಲ	ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ್ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾತ್ರೆಗಳು
36	ಛತ್ತೀಸ್ ಗರ್	ದುರ್ಗ್, ರಾಜ್‌ನಂದ್ ಗಾಂವ್, ರೈಪುರ್	ದುರ್ಗ್, ರಾಜ್‌ನಂದ್ ಗಾಂವ್, ರೈಪುರ್	ಸ್ಪೀಲ್ ಮರುಸುರುಳಿ ಸುತ್ತುವುದು
37	ಛತ್ತೀಸ್ ಗರ್	ದುರ್ಗ್, ರೈಪುರ್	ದುರ್ಗ್, ರೈಪುರ್	ಎರಕ ಮತ್ತು ಲೋಹ ಜೋಡಣೆ
38	ದೆಹಲಿ	ವಾಯುವ್ಯ ದೆಹಲಿ	ವಜಿಪುರ್, ಬದ್ಲಿ	ಸ್ಟೈಲಿಸ್ ಸ್ಪೀಲ್

				ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿತ ಸಾಧನಗಳು
39	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ದೆಹಲಿ	ಓಖ್ಲಿ, ಮಾಯಾಪುರಿ	ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು
40	ದೆಹಲಿ	ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ	ನರೈನ ಮತ್ತು ಓಖ್ಲಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು
41	ದೆಹಲಿ	ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ	ನರೈನ ಮತ್ತು ಓಖ್ಲಿ	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
42	ದೆಹಲಿ	ಉತ್ತರ ದೆಹಲಿ	ಲೋರೆನ್ಸ್ ರೋಡ್	ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು
43	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ ದೆಹಲಿ	ಓಖ್ಲಿ, ವಜ್ರಪುರ ಫ್ಲಾಟ್‌ಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ	ಚರ್ಮದ ಪದಾರ್ಥಗಳು
44	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ದೆಹಲಿ	ಓಖ್ಲಿ, ಮಾಯಾಪುರಿ, ಆನಂದ್ ಪರ್ಬತ್	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು
45	ದೆಹಲಿ	ಪಶ್ಚಿಮ, ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ ದೆಹಲಿ	ನರೈನ, ಓಖ್ಲಿ, ಪಟ್‌ಪರ್ಗಂಜ್	ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು
46	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ	ನರೈನ, ಓಖ್ಲಿ,	ಕಾಗದದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
47	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ	ನರೈನ ಉದ್ಯೋಗ ನಗರ ಮತ್ತು ಓಖ್ಲಿ	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
48	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ವಾಯುವ್ಯ	ನರೈನ, ಓಖ್ಲಿ, ಶಿವಾಜಿ ಮಾರ್ಗ್, ನಜಫ್‌ಪುರ್ ರೋಡ್	ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
49	ದೆಹಲಿ	ಈಶಾನ್ಯ ದೆಹಲಿ	ಶಹದಾರ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ್ ನಗರ್	ವಯರ್ ಡ್ರೋಯಿಂಗ್
50	ದೆಹಲಿ	ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ವಾಯುವ್ಯ	ಮಾಯಾಪುರಿ ಮತ್ತು ವಾಜ್ರಪುರ್	ಲೋಹ ಜೋಡಣೆ
51	ದೆಹಲಿ	ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ	ಕ್ರಿತಿನಗರ್ ಮತ್ತು ತಿಲಕ್ ನಗರ	ಪೀಲೋಪಕರಣ
52	ದೆಹಲಿ	ವಾಯುವ್ಯ ದೆಹಲಿ	ವಾಜ್ರಪುರ	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಪ್ಲೇಟಿಂಗ್
53	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ, ವಾಯುವ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಯವ್ಯ	ಓಖಿಲ, ಮಾಯಾಪುರಿ, ನರೈನ, ವಾಜ್ರಪುರ, ಬಾಡ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿ.ಟಿ ಕಮಲ್ ರೋಡ್	ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
54	ದೆಹಲಿ	ಈಶಾನ್ಯ ದೆಹಲಿ, ಪೂರ್ವದೆಹಲಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ	ಶಹ್ದಾರ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಓಖಿಲ ಮತ್ತು ಮೈದಂಗರಿ	ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು

55	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ	ಓಖಿ ಮತ್ತು ಶಹಾರ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
56	ದೆಹಲಿ	ದಕ್ಷಿಣ ದೆಹಲಿ	ಓಖಿಲ	ಸೇನಿಟರಿ ಜೋಡಣೆಗಳು
57	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಬೇಷಧ ಪದಾರ್ಥಗಳು
58	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು
59	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಆಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪದಾರ್ಥಗಳು
60	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
61	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಜವಳಿ ಯಂತ್ರದ ಭಾಗಗಳು
62	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್, ಧಂಡುಕ	ವಜ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
63	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಯಂತ್ರದ ಉಪಕರಣಗಳು
64	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಎರಕ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚು
65	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಸ್ಪೀಲ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು
66	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
67	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಕಾಗದದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
68	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಚರ್ಮದ ಚಪ್ಪಲಿ
69	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಸೋಪ್ ಮತ್ತು ವಾಶಿಂಗ್ ಪುಡಿ
70	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಮೃತಶಿಲೆ ಹಾಸುಕಲ್ಲು
71	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಶಕ್ತಿ ಅಧಾರಿತ ಪಂಪುಗಳು
72	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
73	ಗುಜರಾತ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್	ವಾಹನ ಭಾಗಗಳು
74	ಗುಜರಾತ್	ಅಂರೇಲಿ	ಸವಕುಂಡ್ಲ	ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆ
75	ಗುಜರಾತ್	ಅಂರೇಲಿ, ಜುನಾ ಗರ್ಹ್, ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಅಂರೇಲಿ, ಜುನಾ ಗರ್ಹ್, ರಾಜ್ಕೋಟ್ ಬೆಲ್	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ ಯಂತ್ರಗಳು
76	ಗುಜರಾತ್	ಭಾವನಗರ್	ಅಲಂಗ್	ಹಡಗು ಒಡೆಯುವುದು

77	ಗುಜರಾತ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಸ್ವೀಲ್ ಸುರುಳಿಸುತ್ತವುದು
78	ಗುಜರಾತ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಯಂತ್ರದ ಸಲಕರಣೆಗಳು
79	ಗುಜರಾತ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಪಾಸ್ಪಿಕ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
80	ಗುಜರಾತ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ಭಾವ್‌ನಗರ್	ವಜ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
81	ಗುಜರಾತ್	ಗಾಂಡಿನಗರ	ಕಲೋಲ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
82	ಗುಜರಾತ್	ಜಾಂನಗರ್	ಜಾಂನಗರ್	ಹಿತ್ತಾಳೆ ಭಾಗಗಳು
83	ಗುಜರಾತ್	ಜಾಂನಗರ್	ಜಾಂನಗರ್	ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
84	ಗುಜರಾತ್	ಮಹೆಸನ	ವಿಜಾಪುರ್	ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆ ನೇಯ್ಗೆ
85	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಭೋರಜಿ, ಗೋಂಡಲ್, ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ಲುಗಳು
86	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಜೆಟ್ ಪುರ್	ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಪೈಂಟಿಂಗ್
87	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಮಾರ್‌ವಿ ಮತ್ತು ವನ್ಕೇನರ್	ನೆಲ ಹಾಸು ಹೆಂಚು
88	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಮಾರ್‌ವಿ	ಗೋಡೆ ಗಡಿಯಾರ
89	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್
90	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಮೋಟರ್
91	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಅಚ್ಚು ಮತ್ತು ಎರಕ
92	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
93	ಗುಜರಾತ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ರಾಜ್ಕೋಟ್	ವಜ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
94	ಗುಜರಾತ್	ಸೂರತ್	ಸೂರತ್	ವಜ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
95	ಗುಜರಾತ್	ಸೂರತ್	ಸೂರತ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
96	ಗುಜರಾತ್	ಸೂರತ್	ಸೂರತ್	ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
97	ಗುಜರಾತ್	ಸೂರತ್	ಸೂರತ್	ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಕಾ ಯಂತ್ರಗಳು
98	ಗುಜರಾತ್	ಸುರೇಂದ್ರನಗರ್	ಸುರೇಂದ್ರನಗರ್ ವಾಶ್ತಿ ತಂಗಧ್	ಪಿಂಗಾಣಿ ತಯಾರಿಕೆ
99	ಗುಜರಾತ್	ಸುರೇಂದ್ರನಗರ್	ಚೋಟಿಲ	ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಜೋಡಣೆಗಳು
100	ಗುಜರಾತ್	ವಡೋದರ	ವಡೋದರ	ಔಷಧಿ ಸಾಮಗ್ರಿ - ಸಗಟು ಔಷಧಗಳು
101	ಗುಜರಾತ್	ವಡೋದರ	ವಡೋದರ	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ

102	ಗುಜರಾತ್	ವಡೋದರ	ವಡೋದರ	ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
103	ಗುಜರಾತ್	ವಲ್ಸದ್	ಪರ್ಡಿ	ವರ್ಣ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು
104	ಗುಜರಾತ್	ವಲ್ಸದ್/ ಭರೌಚ್	ವಾಪಿ/ ಆಂಕಲೇಶ್ವರ್	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
105	ಗುಜರಾತ್	ವಲ್ಸದ್/ ಭರೌಚ್	ವಾಪಿ/ ಆಂಕಲೇಶ್ವರ್	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು - ಸಗಟು ಔಷಧಗಳು
106	ಗೋವ	ದಕ್ಷಿಣ ಗೋವಾ	ಮಾರ್ಗೋವಾ	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು
107	ಹರ್ಯಾಣ	ಅಂಬಾಲ	ಅಂಬಾಲ	ಮಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ರುಬ್ಬುವ ಯಂತ್ರಗಳು
108	ಹರ್ಯಾಣ	ಅಂಬಾಲ	ಅಂಬಾಲ	ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
109	ಹರ್ಯಾಣ	ಭಿವಾನಿ	ಭಿವಾನಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
110	ಹರ್ಯಾಣ	ಭಿವಾನಿ	ಭಿವಾನಿ	ಕಲ್ಲು ಪುಡಿಮಾಡುವುದು
111	ಹರ್ಯಾಣ	ಫರೀದಾಬಾದ್	ಫರೀದಾಬಾದ್	ವಾಹನದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
112	ಹರ್ಯಾಣ	ಫರೀದಾಬಾದ್	ಫರೀದಾಬಾದ್	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಮೂಹ
113	ಹರ್ಯಾಣ	ಫರೀದಾಬಾದ್	ಫರೀದಾಬಾದ್	ಕಲ್ಲು ಪುಡಿಮಾಡುವುದು
114	ಹರ್ಯಾಣ	ಗುರ್ಗಾವ್	ಗುರ್ಗಾವ್	ವಾಹನದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
115	ಹರ್ಯಾಣ	ಗುರ್ಗಾವ್	ಗುರ್ಗಾವ್	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
116	ಹರ್ಯಾಣ	ಗುರ್ಗಾವ್	ಗುರ್ಗಾವ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
117	ಹರ್ಯಾಣ	ಗುರ್ಗಾವ್	ಗುರ್ಗಾವ್	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
118	ಹರ್ಯಾಣ	ಗುರ್ಗಾವ್	ಗುರ್ಗಾವ್	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
119	ಹರ್ಯಾಣ	ಕೈಥಾಲ್	ಕೈಥಾಲ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
120	ಹರ್ಯಾಣ	ಕರ್ನಾಲ್	ಕರ್ನಾಲ್	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು
121	ಹರ್ಯಾಣ	ಕರ್ನಾಲ್, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಪಾಣಿಪತ್	ಕರ್ನಾಲ್, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಪಾಣಿಪತ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
122	ಹರ್ಯಾಣ	ಪಂಚಕುಲ	ಪಿಂಜೋರ್	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್

				ಉಪಕರಣಗಳು
123	ಹರ್ಯಾಣ	ಪಂಚಕುಲ	ಪಂಚಕುಲ	ಕಲ್ಲು ಪುಡಿಮಾಡುವುದು
124	ಹರ್ಯಾಣ	ಪಾಣಿಪತ್	ಪಾಣಿಪತ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
125	ಹರ್ಯಾಣ	ಪಾಣಿಪತ್	ಪಾಣಿಪತ್	
126	ಹರ್ಯಾಣ	ಪಾಣಿಪತ್	ಸಮಲ್ಪ	ಎರಕದ ಮನೆ
127	ಹರ್ಯಾಣ	ಪಾಣಿಪತ್	ಪಾಣಿಪತ್	ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿ
128	ಹರ್ಯಾಣ	ರೋಹ್ತಕ್	ರೋಹ್ತಕ್	ನಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೋಲ್ಡ್
129	ಹರ್ಯಾಣ	ಯಮುನ ನಗರ್	ಯಮುನ ನಗರ್	ಪ್ಲೈವುಡ್, ಬೋರ್ಡ್, ಪ್ಲೈಬೋರ್ಡ್
130	ಹರ್ಯಾಣ	ಯಮುನ ನಗರ್	ಜಗದ್ಧಿ	ಪಾತ್ರೆಗಳು
131	ಹಿಮಾಚಲ್ ಪ್ರದೇಶ	ಕುಲ್ಲು ಸಿಮೌರ್	ಕುಲ್ಲು, ಸಿಮೌರ್	ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
132	ಹಿಮಾಚಲ್ ಪ್ರದೇಶ	ಕಂಗ್ರ	ಡಂಟಲ್	ಕಲ್ಲು ಪುಡಿಮಾಡುವುದು
133	ಹಿಮಾಚಲ್ ಪ್ರದೇಶ	ಸೋಲಾನ್	ಪನ್ನಾನೂ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
134	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಅನಂತನಾಗ್	ಅನಂತನಾಗ್	ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬ್ಯಾಟ್
135	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಜಮ್ಮು	ಜಮ್ಮು	ಸುರುಳಿ ಸುರುಳಿಸುತ್ತವುದು
136	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಜಮ್ಮು/ಕತುವ	ಜಮ್ಮು/ಕತುವ	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್
137	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಜಮ್ಮು/ಕತುವ	ಜಮ್ಮು/ಕತುವ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
138	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಶ್ರೀನಗರ	ಶ್ರೀನಗರ	ಮರದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
139	ಝಾರ್ಖಂಡ್	ಸರಿಕೇಳ- ಖರ್ಸವನ್	ಆದಿತ್ಯಾಪುರ್	ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
140	ಝಾರ್ಖಂಡ್	ಪೂರ್ವ ಶಿಂಗ್ ಭಮ್	ಜಂಶೆಡ್ ಪುರ್	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆ
141	ಝಾರ್ಖಂಡ್	ಬೋಕೇರೊ	ಬೋಕೇರೊ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆ
142	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
143	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
144	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು

145	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಸಿದ್ಧುಲುಡುಪುಗಳು
146	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಲಘು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್
147	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು	ಚರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
148	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಕುಲುಮೆ
149	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
150	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಜೀನ್ಸ್ ಉಡುಪುಗಳು
151	ಕರ್ನಾಟಕ	ಬಿಜಾಪುರ	ಬಿಜಾಪುರ	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್
152	ಕರ್ನಾಟಕ	ಧಾರವಾಡ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಟ್ರೈಲರ್
153	ಕರ್ನಾಟಕ	ಗದಗ್	ಗದಗ್ ಬೆಟಗೇರಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
154	ಕರ್ನಾಟಕ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ	ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಗದಗ ಪ್ರದೇಶ	ಬೇಳೆ ತಯಾರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು
155	ಕರ್ನಾಟಕ	ಹಾಸನ	ಅರಸೀಕೆರೆ	ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
156	ಕರ್ನಾಟಕ	ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
157	ಕರ್ನಾಟಕ	ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ರೇಷ್ಮೆ
158	ಕರ್ನಾಟಕ	ರಾಯಚೂರು	ರಾಯಚೂರು	ಚರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
159	ಕರ್ನಾಟಕ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
160	ಕರ್ನಾಟಕ	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಮಂಗಳೂರು	ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
161	ಕೇರಳ	ಆಲಪುಜ	ಆಲಪುಜ	ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
162	ಕೇರಳ	ಎರ್ನಾಕುಳಂ	ಎರ್ನಾಕುಳಂ	ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
163	ಕೇರಳ	ಎರ್ನಾಕುಳಂ	ಎರ್ನಾಕುಳಂ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
164	ಕೇರಳ	ಎರ್ನಾಕುಳಂ	ಕೊಚ್ಚಿ	ಸಾಗರ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
165	ಕೇರಳ	ಕಣ್ಣೂರು	ಕಣ್ಣೂರು	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
166	ಕೇರಳ	ಕೊಲ್ಲಂ	ಕೊಲ್ಲಂ	ತೆಂಗಿನ ನಾರು ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
167	ಕೇರಳ	ಕೊಟ್ಟಾಯಂ	ಕೊಟ್ಟಾಯಂ	ರಬ್ಬರ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
168	ಕೇರಳ	ಮಲಪ್ಪುರಂ	ಮಲಪ್ಪುರಂ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
169	ಕೇರಳ	ಪಾಲಕ್ಕಾಡ್	ಪಾಲಕ್ಕಾಡ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
170	ಕೇರಳ		ಫೈಜ್‌ಲರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
171	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಅಹಮದ್‌ನಗರ	ಅಹಮದ್‌ನಗರ	ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
172	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಅಕೋಲ	ಲಾಕೋಲ	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ಲು(ಹತ್ತಿ

				ಬೀಜ)
173	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಅಕೋಲ	ಲಾಕೋಲ	ಬೇಳೆ ತಯಾರಿಸುವ ಯಂತ್ರ
174	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಔರಂಗಾಬಾದ್	ಔರಂಗಾಬಾದ್	ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
175	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಔರಂಗಾಬಾದ್	ಔರಂಗಾಬಾದ್	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಿಗಳು
176	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಭಂಡಾರ	ಭಂಡಾರ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
177	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಚಂದ್ರಾಪುರ್	ಚಂದ್ರಾಪುರ್	ಮೇಲ್ಭವಣಿ ಹೆಂಚುಗಳು
178	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಚಂದ್ರಾಪುರ್	ಚಂದ್ರಾಪುರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
179	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಧುಲೆ	ಧುಲೆ	ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಪುಡಿ
180	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಗಡ್‌ಚಿರೋಲಿ	ಗಡ್‌ಚಿರೋಲಿ	ಅಚ್ಚು ಮತ್ತು ಎರಕ
181	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಗಡ್‌ಚಿರೋಲಿ	ಗಡ್‌ಚಿರೋಲಿ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
182	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಗೋಂಡಿಯ	ಗೋಂಡಿಯ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
183	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಜಲ್‌ಗಾಂವ್	ಜಲ್‌ಗಾಂವ್	ಬೇಳೆ ತಯಾರಿಕಾ ಯಂತ್ರ
184	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಜಲ್‌ಗಾಂವ್	ಜಲ್‌ಗಾಂವ್	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು
185	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಜಾಲ್ನಾ	ಜಾಲ್ನಾ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
186	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಕೊಲ್ಹಾಪುರ್	ಕೊಲ್ಹಾಪುರ್	ಡೀಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು
187	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಕೊಲ್ಹಾಪುರ್	ಕೊಲ್ಹಾಪುರ್	ಎರಕಹೊಯ್ಯುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ
188	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಕೊಲ್ಹಾಪುರ್	ಇಚಲ್‌ಕರಂಜಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
189	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
190	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು ಮೂಲ ಔಷಧಿಗಳು
191	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಆಟಕೆಗಳು(ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್)
192	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
193	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಹೆಣೆದ ಉಡುಪುಗಳು
194	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು
195	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
196	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
197	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು
198	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಕೈ ಸಾಧನಗಳು

199	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಮುಂಬೈ	ಮುಂಬೈ	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
200	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಗ್ಪುರ	ನಾಗ್ಪುರ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
201	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಗ್ಪುರ	ನಾಗ್ಪುರ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು
202	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಗ್ಪುರ	ನಾಗ್ಪುರ	ಸ್ಪೀಲ್ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
203	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಗ್ಪುರ	ನಾಗ್ಪುರ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
204	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಗ್ಪುರ	ನಾಗ್ಪುರ	ಕೈ ಸಾಧನಗಳು
205	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಗ್ಪುರ	ನಾಗ್ಪುರ	ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
206	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಂಡೇಡ್	ನಾಂಡೇಡ್	ಬೇಳೆ ತಯಾರಿಕಾ ಯಂತ್ರಗಳು
207	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಶಿಕ್	ಮಾಲೆಗಾಂವ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
208	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ನಾಶಿಕ್	ನಾಶಿಕ್	ಸ್ಪೀಲ್ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
209	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಪುಣೆ	ಪುಣೆ	ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
210	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಪುಣೆ	ಪುಣೆ	ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು
211	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಪುಣೆ	ಪುಣೆ	ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
212	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಪುಣೆ	ಪುಣೆ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
213	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಪುಣೆ	ಪುಣೆ	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಗಳು
214	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಪುಣೆ	ಪುಣೆ	ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್
215	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ರತ್ನಗಿರಿ	ರತ್ನಗಿರಿ	ಮೀನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ
216	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಸಾಂಗ್ಲಿ	ಸಾಂಗ್ಲಿ	ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳುಗಳು
217	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಸಾಂಗ್ಲಿ	ಮಾಧವನಗರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
218	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಸತಾರ	ಸತಾರ	ಚರ್ಮ ಹದಮಾಡುವುದು
219	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಶೋಲಾಪುರ್	ಶೋಲಾಪುರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
220	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಸಿಂಧುದುರ್ಗ್	ಸಿಂಧುದುರ್ಗ್	ಗೋಡಂಬಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
221	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಸಿಂಧುದುರ್ಗ್	ಸಿಂಧುದುರ್ಗ್	ತಾಮ್ರ ಹೊದಿಕೆಯ ತಂತಿಗಳು
222	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಧಾಣೆ	ಭಿವಂಡಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
223	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಧಾಣೆ	ಕಲ್ಯಾಣ್	ಮಿಠಾಯಿ
224	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಧಾಣೆ	ವಶಿಂಡ್	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
225	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಧಾಣೆ	ತಾರಾಪುರ್, ಧಾಣೆ-	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು-

			ಬೇಲಾಪುರ್	ಸಗಟು ಔಷಧಗಳು
226	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಥಾಣೆ	ಥಾಣೆ	ಸಾಗರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
227	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ವರ್ಧ	ವರ್ಧ	ಸಾಲ್ಟ್ ಎಣ್ಣೆ
228	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	ಯವತ್‌ಮಾಲ್	ಯವತ್‌ಮಾಲ್	ಬೇಳೆ ತಯಾರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು
229	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಭೋಪಾಲ್	ಭೋಪಾಲ್	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
230	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ದೇವಾಸ್	ದೇವಾಸ್	ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ವಸ್ತುಗಳು
231	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಪೂರ್ವ ನಿಮರ್	ಬುರ್ಹಾನ್‌ಪುರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
232	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಇಂಡೋರ್	ಇಂಡೋರ್	ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳು- ಸಗಟು ಔಷಧಗಳು
233	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಇಂಡೋರ್	ಇಂಡೋರ್	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
234	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಇಂಡೋರ್	ಇಂಡೋರ್	ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
235	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಇಂಡೋರ್	ಪೀತಾಂಪುರ್	ವಾಹನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು
236	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಜಬಲ್‌ಪುರ್	ಜಬಲ್‌ಪುರ್	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
237	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಜಬಲ್‌ಪುರ್	ಜಬಲ್‌ಪುರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
238	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	ಉಜ್ಜೈನಿ	ಉಜ್ಜೈನಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
239	ಒರಿಸ್ಸ	ಬಲಂಗೀರ್	ಬಲಂಗೀರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
240	ಒರಿಸ್ಸ	ಬಲಸೋರ್	ಬಲಸೋರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
241	ಒರಿಸ್ಸ	ಬಲಸೋರ್	ಬಲಸೋರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
242	ಒರಿಸ್ಸ	ಕಟ್ಟಕ್	ಕಟ್ಟಕ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
243	ಒರಿಸ್ಸ	ಕಟ್ಟಕ್	ಕಟ್ಟಕ್	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧವಸ್ತುಗಳು
244	ಒರಿಸ್ಸ	ಕಟ್ಟಕ್	ಕಟ್ಟಕ್(ಜಗತ್‌ಪುರ್)	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು
245	ಒರಿಸ್ಸ	ಕಟ್ಟಕ್	ಕಟ್ಟಕ್	ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು
246	ಒರಿಸ್ಸ	ಧಂಕನಾಲ್	ಧಂಕನಾಲ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
247	ಒರಿಸ್ಸ	ಗಂಜಮ್	ಗಂಜಮ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
248	ಒರಿಸ್ಸ	ಗಂಜಮ್	ಗಂಜಮ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
249	ಒರಿಸ್ಸ	ಕೊರಾಪುಟ್	ಕೊರಾಪುಟ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
250	ಒರಿಸ್ಸ	ಪುರಿ	ಪುರಿ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
251	ಒರಿಸ್ಸ	ಸಂಭಾಲ್‌ಪುರ್	ಸಂಭಾಲ್‌ಪುರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
252	ಪಂಜಾಬ್	ಅಮೃತ್‌ಸರ್	ಅಮೃತ್‌ಸರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
253	ಪಂಜಾಬ್	ಅಮೃತ್‌ಸರ್	ಅಮೃತ್‌ಸರ್	ಕಚ್ಚಾ ನೂಲು
254	ಪಂಜಾಬ್	ಅಮೃತ್‌ಸರ್	ಅಮೃತ್‌ಸರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
255	ಪಂಜಾಬ್	ಫತೇಗರ್‌ಸಾಹೇಬ್	ಫತೇಗರ್‌ಸಾಹೇಬ್	ಸ್ಪೀಲ್

				ಸುರಳಿಸುತ್ತವುದು
256	ಪಂಜಾಬ್	ಗುರುದಾಸ್‌ಪುರ್	ಬಟಾಲ	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
257	ಪಂಜಾಬ್	ಗುರುದಾಸ್‌ಪುರ್	ಬಟಾಲ, ಗುರುದಾಸ್‌ಪುರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
258	ಪಂಜಾಬ್	ಗುರುದಾಸ್‌ಪುರ್	ಬಟಾಲ	ಅಚ್ಚು ಮತ್ತು ಎರಕ
259	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಕ್ರೀಡಾ ವಸ್ತುಗಳು
260	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು
261	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಕೈ ಸಲಕರಣೆಗಳು
262	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ರಬ್ಬರ್ ವಸ್ತುಗಳು
263	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಮರದ ಪಿರೋಪಕರಣಗಳು
264	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವುದು
265	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಚರ್ಮದ ಪಾದರಕ್ಷೆ
266	ಪಂಜಾಬ್	ಜಲಂಧರ್	ಜಲಂಧರ್	ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಕರಣಗಳು
267	ಪಂಜಾಬ್	ಕಪೂರ್ತಲಾ	ಕಪೂರ್ತಲಾ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
268	ಪಂಜಾಬ್	ಕಪೂರ್ತಲಾ	ಫಗ್‌ವಾರಾ	ಡೀಸಲ್ ಎಂಜಿನ್
269	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ವಾಹನ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು
270	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಸೈಕಲ್ ಭಾಗಗಳು
271	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಒಳ ಉಡುಪುಗಳು
272	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರ ಭಾಗಗಳು
273	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಂಧೋಪಕರಣಗಳು
274	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಕೈಸಲಕರಣೆಗಳು
275	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು
276	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಕುಲುಮೆ
277	ಪಂಜಾಬ್	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಲೂಧಿಯಾನಾ	ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋಪ್ಲೇಟಿಂಗ್
278	ಪಂಜಾಬ್	ಮೋಗಾ	ಮೋಗಾ	ಗೋದಿ ತೆನೆ ಬಡಿಯುವ ಯಂತ್ರ
279	ಪಂಜಾಬ್	ಪಟಿಯಾಲಾ	ಪಟಿಯಾಲಾ	ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು
280	ಪಂಜಾಬ್	ಪಟಿಯಾಲಾ	ಪಟಿಯಾಲಾ	ಕತ್ತರಿಸುವ ಉಪಕರಣ

281	ಪಂಜಾಬ್	ಸಂಗ್ರೂರ್	ಸ೯ಂಗ್ರೂರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
282	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಅಲ್ವರ್, ಸವಾಯಿ ಮಾಧೋಪೂರ್, ಭರತ್‌ಪೂರ್	ಅಲ್ವರ್, ಸವಾಯಿ ಮಾಧೋಪೂರ್, ಭರತ್‌ಪೂರ್	ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ಲುಗಳು
283	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಅಜ್ಮೀರ್	ಕಿಶನ್‌ಗಢ್	ಅಮೃತಶಿಲೆ
284	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಅಜ್ಮೀರ್	ಕಿಶನ್‌ಗಢ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮಗ್ಗ
285	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಅಲ್ವರ್	ಅಲ್ವರ್	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
286	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಬಿಕಾನೇರ್	ಬಿಕಾನೇರ್	ಹಪ್ಪಳ, ಮಂಗೋಡಿ, ಕುರುಕಲು ತಿಂಡಿಗಳು
287	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಬಿಕಾನೇರ್	ಬಿಕಾನೇರ್	ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್
288	ರಾಜಸ್ತಾನ	ದೌಸಾ	ಮಹುವಾ	ಮರಳುಗಲ್ಲು
289	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಗಂಗಾನಗರ್	ಗಂಗಾನಗರ್	ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
290	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ರತ್ನಾಭರಣಗಳು
291	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ಬಾಲ್ ಬೇರಿಂಗ್
292	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಾಧನಗಳು
293	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
294	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ಉಡುಪು
295	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ಸುಣ್ಣ
296	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಜೈಪೂರ್	ಜೈಪೂರ್	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣ
297	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಝಾಲಾವರ್	ಝಾಲಾವರ್	ಅಮೃತಶಿಲೆ
298	ರಾಜಸ್ತಾನ	ನಾಗೌರ್	ನಾಗೌರ್	ಕೈ ಸಲಕರಣೆ
299	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಸಿಕರ್	ಶಿಖಾವತಿ	ಮರದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
300	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಸಿರೋಹಿ	ಸಿರೋಹಿ	ಅಮೃತಶಿಲೆ
301	ರಾಜಸ್ತಾನ	ಉದೈಪೂರ್	ಉದೈಪೂರ್	ಅಮೃತಶಿಲೆ
302	ತಮಿಳುನಾಡು	ಚೆನ್ನೈ	ಚೆನ್ನೈ	ವಾಹನ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು
303	ತಮಿಳುನಾಡು	ಚೆನ್ನೈ	ಚೆನ್ನೈ	ಚರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
304	ತಮಿಳುನಾಡು	ಚೆನ್ನೈ	ಚೆನ್ನೈ	ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋಪ್ಲೇಟಿಂಗ್
305	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ತೂರ್	ಕೊಯ್ತೂರ್	ಡೀಸಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು
306	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ತೂರ್	ಕೊಯ್ತೂರ್	ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು

307	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ತಿರುಪೂರ್	ಒಳ ಉಡುಪುಗಳು
308	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ
309	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಎರಕ ಮತ್ತು ಕುಲುಮೆ
310	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್, ಪಲ್ಲಡಂ, ಕಣ್ಣಂ, ಪಾಳಯಂ	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
311	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಕೊಯ್ಮತ್ತೂರ್	ಹಿಟ್ಟು ರುಬ್ಬುವ ಯಂತ್ರ
312	ತಮಿಳುನಾಡು	ಈರೋಡ್	ಸುರಮ್‌ಪಟ್ಟಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
313	ತಮಿಳುನಾಡು	ಕರೂರ್	ಕರೂರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
314	ತಮಿಳುನಾಡು	ಮದುರೈ	ಮದುರೈ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
315	ತಮಿಳುನಾಡು	ಮದುರೈ	ಮದುರೈ	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
316	ತಮಿಳುನಾಡು	ಮದುರೈ	ಮದುರೈ	ಬೇಳೆ ಮಿಲ್ಲುಗಳು
317	ತಮಿಳುನಾಡು	ನಾಮಕ್ಕಲ್	ತಿರುಚೆನ್‌ಗೋಡ್	ರಿಗ್‌ಗಳು
318	ತಮಿಳುನಾಡು	ಸೇಲಂ	ಸೇಲಂ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
319	ತಮಿಳುನಾಡು	ಸೇಲಂ	ಸೇಲಂ	ಗಂಜಿ ಮತ್ತು ಸಬ್ಬಕ್ಕಿ
320	ತಮಿಳುನಾಡು	ತಂಜಾವೂರ್	ತಂಜಾವೂರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
321	ತಮಿಳುನಾಡು	ತಿರುಚಿರಾಪಲ್ಲಿ	ತಿರುಚಿರಾಪಲ್ಲಿ	ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉಪಕರಣಗಳು
322	ತಮಿಳುನಾಡು	ತಿರುಚಿರಾಪಲ್ಲಿ	ತಿರುಚಿರಾಪಲ್ಲಿ(ಗ್ರಾಮೀಣ)	ಕೃತಕ ವಜ್ರ
323	ತಮಿಳುನಾಡು	ತೂತ್ತುಕ್ಕುಡಿ	ಕೋವಿಲ್‌ಪತ್ತಿ	ಬೆಂಕಿ ಪೊಟ್ಟಣ
324	ತಮಿಳುನಾಡು	ವೆಲ್ಲೂರ್	ಆಂಬೂರ್, ವನ್ನಿಯಂಬಾಡಿ, ಪಲ್ಲರ್ ಕಣಿವೆ	ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವುದು
325	ತಮಿಳುನಾಡು	ವಿರುಧುನಗರ್	ರಾಜಾಪಾಳಯಂ	ಹತ್ತಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳು
326	ತಮಿಳುನಾಡು	ವಿರುಧುನಗರ್	ವಿರುಧುನಗರ್	ತಗಡು ಡಬ್ಬಿಗಳು
327	ತಮಿಳುನಾಡು	ವಿರುಧುನಗರ್	ಶಿವಕಾಶಿ	ಮುದ್ರಣ
328	ತಮಿಳುನಾಡು	ವಿರುಧುನಗರ್	ಶಿವಕಾಶಿ	ಬೆಂಕಿ ಪೊಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಪಟಾಕಿಗಳು
329	ತಮಿಳುನಾಡು	ವಿರುಧುನಗರ್	ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿಪುದೂರ್	ಸ್ನಾನದ ಸೋಪುಗಳು
330	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಆಗ್ರಾ	ಆಗ್ರಾ	ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ
331	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಆಗ್ರಾ	ಆಗ್ರಾ	ಚರ್ಮದ ಪಾದರಕ್ಷೆ
332	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಆಗ್ರಾ	ಆಗ್ರಾ	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು
333	ಉತ್ತರ್	ಅಲಿಗಡ್	ಅಲಿಗಡ್	ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಗನ್

	ಪ್ರದೇಶ್			ಮೆಟಲ್ ಮೂರ್ತಿಗಳು
334	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಅಲಿಗಢ್	ಅಲಿಗಢ್	ಬೀಗಗಳು
335	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಅಲಿಗಢ್	ಅಲಿಗಢ್	ಕಟ್ಟಡ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್
336	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಅಲಹಾಬಾದ್	ಮೌ	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
337	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಅಲಹಾಬಾದ್	ಮೌ ಐಮಾ	ಚರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
338	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಬಂದಾ	ಬಂದಾ	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
339	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಬುಲಂದ್‌ಶಹರ್	ಖುರ್ಜಾ	ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್
340	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಫಿರೋಜಾಬಾದ್	ಫಿರೋಜಾಬಾದ್	ಗಾಜಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
341	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳು
342	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ಆಟಿಕೆಗಳು
343	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
344	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು
345	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
346	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು
347	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು
348	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೌತಮ್ ಬುದ್ಧ ನಗರ್	ನೋಯಿಡಾ	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
349	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗಜಿಯಾಬಾದ್	ಗಜಿಯಾಬಾದ್	ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
350	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗಜಿಯಾಬಾದ್	ಗಜಿಯಾಬಾದ್	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್

				ಸಲಕರಣೆಗಳು
351	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗಜಿಯಾಬಾದ್	ಗಜಿಯಾಬಾದ್	ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು
352	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಗೋರಖ್‌ಪೂರ್	ಗೋರಖ್‌ಪೂರ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
353	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಹಾಥ್‌ರಸ್	ಹಾಥ್‌ರಸ್	ಶೀಟ್‌ವರ್ಕ್ (ಗ್ಲೋಬ್, ದೀಪ)
354	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಝಾನ್ಸಿ	ಝಾನ್ಸಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
355	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಕನ್ಸಾಜ್	ಕನ್ಸಾಜ್	ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತೈಲಗಳು
356	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಕಾನ್‌ಪೂರ್	ಕಾನ್‌ಪೂರ್	ಜೀನುಗಾರಿಕೆ
357	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಕಾನ್‌ಪೂರ್	ಕಾನ್‌ಪೂರ್	ಹತ್ತಿ ಒಳ ಉಡುಪುಗಳು
358	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಕಾನ್‌ಪೂರ್	ಕಾನ್‌ಪೂರ್	ಚರ್ಮದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
359	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಮೇರತ್	ಮೇರತ್	ಕ್ರೀಡಾ ಉಪಕರಣಗಳು
360	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಮೇರತ್	ಮೇರತ್	ಕತ್ತರಿ
361	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಮೊರಾದಾಬಾದ್	ಮೊರಾದಾಬಾದ್	ಹಿತ್ತಾಳೆ ವಸ್ತುಗಳು
362	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಮುಜಫಫರ್‌ನಗರ್	ಮುಜಫಫರ್‌ನಗರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
363	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಸಹರನ್‌ಪೂರ್	ಸಹರನ್‌ಪೂರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿ
364	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ಸಹರನ್‌ಪೂರ್	ಸಹರನ್‌ಪೂರ್	ಮರಗೆಲಸ
365	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ವಾರಣಾಸಿ	ವಾರಣಾಸಿ	ಶೀಟ್‌ವರ್ಕ್ (ಗ್ಲೋಬ್, ದೀಪ)
366	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ವಾರಣಾಸಿ	ವಾರಣಾಸಿ	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
367	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ವಾರಣಾಸಿ	ವಾರಣಾಸಿ	ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು
368	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರದೇಶ್	ವಾರಣಾಸಿ	ವಾರಣಾಸಿ	ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಲಯಾನ್

369	ಉತ್ತರಾಂಚಲ್	ಡೆಹರಾಡೂನ್	ಡೆಹರಾಡೂನ್	ಕಿರುಮಾದರಿ ವ್ಯಾಕ್ಯೂಮ್ ಬಲ್ಬ್
370	ಉತ್ತರಾಂಚಲ್	ಹರಿದ್ವಾರ್	ರೂರ್ಕೀ	ಸರ್ವೆ ಉಪಕರಣ
371	ಉತ್ತರಾಂಚಲ್	ಊಧಮ್ ಸಿಂಘ್ ನಗರ್	ರುದ್ರಪೂರ್	ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣ
372	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಬಾಂಕುರಾ	ಬರ್ಬೋರಾ	ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಗಾಳ (ಮಾಹಿತಿ ಬರಬೇಕಿದೆ)
373	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಎಚ್‌ಎಮ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಬಾಲಿ ಪುರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶ	ಹೌರಾ	ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ
374	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಹೌರಾ	ಬಾರ್ಗಚಿಯಾ, ಮಾನ್‌ಸಿಂಘ್‌ಪೂರ್, ಹಂತಲ್, ಸಾಹಾದತ್‌ಪೂರ್ ಮತ್ತು ಜಗತ್‌ಬಲ್ಲವ್‌ಪೂರ್	ಬೀಗಗಳು
375	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಹೌರಾ	ಎಚ್‌ಎಮ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಬಾಲಿ ಪುರಸಭಾ ಪ್ರದೇಶ ಸೇವೋಕ್ ರಸ್ತೆ	ಸ್ಪೀಲ್ ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತುವುದು
376	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಹೌರಾ	ದೋಮ್‌ಜೂರ್	ಕೃತಕ ಮತ್ತು ನಿಜ ಆಭರಣಗಳು
377	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೂಚ್ ಬಿಹಾರ್	ಕೂಚ್ ಬಿಹಾರ್-ಏ, ತೂಫಾನ್‌ಗಂಜ್, ಮಥಬಂಘಾ, ಮೇಖ್ಲೀಗಂಜ್	ಸಿತಲ್‌ಪಟಿ / ಪೀರೋಪಕರಣ
378	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ವೆಲಿಂಗ್‌ಟನ್, ಖಾನ್‌ಪೂರ್	ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಲಯಾನ್
379	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ಸೋವಾಬಜಾರ್, ಕಾಸಿಪೂರ್	ಒಳ ಉಡುಪು
380	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ಮೇತಿಯಾಬುರೂಜ್ ವಾರ್ಡ್ ಸಂ. 138 - 141	ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು
381	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ತಿಲ್ಲಲಾ, ತೋಪ್ಪಿಯಾ, ಫೂಲ್‌ಬಾಗಾನ್	ಚರ್ಮದ ವಸ್ತುಗಳು
382	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ದಸ್ವಾರಾ(ಉಲ್ಲಾಡಾಂಗಾ), ಆಹಿರಿತೋಲಾ	ಬೇಳೆ ಮಿಲ್ಲುಗಳು
383	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ತಾಲ್ತಾಲಾ, ಲೆನಿನ್ ಸರಣಿ	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್

				ಸಲಕರಣೆಗಳು
384	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಕೋಲ್ಕಾತಾ	ಬೋ ಬಜಾರ್, ಕಾಲಿಫಾಟ್	ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
385	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ನದಿಯಾ	ಮತಿಯಾರಿ, ಧರ್ಮದಾ, ನಬದ್ವೀಪ್	ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು
386	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ನದಿಯಾ	ರಾಣಾಫಾಟ್	ವಿದ್ಯುತ್ ಮಗ್ಗ
387	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಪುರುಲಿಯಾ	ಝಾಲಾ ಕಸ್ಬಾ, ಪುರುಲಿಯಾ, ಬೇಗುನ್‌ಕೋದರ್, ಮತ್ತು ತಾನಸಿ	ಕೈ ಸಲಕರಣೆಗಳು
388	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ದಕ್ಷಿಣ 24 ಪರ್ಗಣಾ	ಕಲ್ಯಾಣ್‌ಪೂರ್, ಪುರಂದರ್‌ಪೂರ್, ಧೋಪಾಗಚಿ	ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಕರಣಗಳು

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೀತಿ ಪ್ರಾಕೇಚ್

ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸುಮಾರು 8,000 ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತವೆ, 40%ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯ ನಂತರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ವಲಯವು, ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತಿ, ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮೂಹದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತುರ್ತು ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳೆಡೆಗೆ - ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

2.1 ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಉದ್ದರಿ ನೀತಿಯು ಈ ವರೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪರದ ಅಡೆತಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಒಡ್ಡುವಂತಾಗಲು ಘಟಕದ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ತೊಡಗಿಸಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಘಟಕದ ಪರಿಭಾಷೆ ಪುನರವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೀತಿನಿರೂಪಣೆಯು ತನ್ನ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೀ ವಲಯಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಪದ್ಧತಿಗಳಂತೆ, ಈ ವಲಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಸಂಯುಕ್ತವಲಯದ ರಚನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ(ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ). ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆವಲಯಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಮಾದರಿಯ ಮಾರ್ಪಡಿಕೆಗಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಶಾಸನ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಚಿಸಿದ ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಗುಂಪು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು:

ಪ್ರಸ್ತುತವಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ/ ಕಿರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಮೊತ್ತ ಮೀರಿ ರೂ. 10ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಹೂಡಿಕೆಮಾಡಿದ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಸೂದೆ

ಶಾಸನವಾದನಂತರ ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಣಕಾಸು ಮಾತ್ರ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2.2 ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯ ನೀಡುವ ಉದ್ದರಿ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ದರಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ವಿನಂತಿಸಲಾಯಿತು.

2.3 ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯವು ಎದುರಿಸುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು-

ಎ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು(ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ) ಅದರಲ್ಲೂ, ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಅಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವ್ಯವಹಾರದ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಉದ್ದಿಮೆ ಬಂಡವಾಳದ ಲಭ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಲೇಖಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಿ. ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್‌ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಡಿ. ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ಯ ಇವುಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಉತ್ತಮ ನಡಾವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಇ. ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದ ಖರೀದಿದಾರರಿಂದ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ಚುಕ್ಕಾಾಗಿ / ಬಿಲ್ಲುಗಳ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತವೂ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ತಲಪುತ್ತಿದೆ.

ಹಣಕಾಸಿನ ವಲಯದ ಅನಿಯಂತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡುವ ಉದ್ದರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದ ವೆಚ್ಚ, ಸಾಲದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವ ಪರಿಣತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯವು ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳ ಉದ್ದರಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯಗಳೆಡೆ ಗಮನಹರಿಸುವ ತುರ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

3. ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದರಿ ಮಿತಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳು

3.1 ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳಿಗೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 20% ಉದ್ದರಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ವಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣದ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವು, ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 2004-05ರಲ್ಲಿದ್ದ ರೂ. 67,600ಕೋಟಿ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವನ್ನು ರೂ. 135,200ಕೋಟಿಗೆ, ಅಂದರೆ 5ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

3.2 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉದ್ಧರಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಉದ್ದಿಮೆಯ ಉದ್ಧರಿ ಮಾಪನ ತಳಕುಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಪಾರದರ್ಶಿ ಮಾಪನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಸಲಹೆನೀಡಲಾಗುವುದು.

3.3 ಸಿಡಿಬಿಯು, ಉದ್ಧರಿ ಮಾಹಿತಿ ಬ್ಯೂರೋದೊಂದಿಗೆ ಉದ್ಧರಿ ಮಾಪನ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದೆ.

3.4 ಸಿಡಿಬಿಯು ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನೊಂದಿಗೆ, ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಸಮೂಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಲೆಹಾಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ(ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಗಾವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವ್ಯವಹಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ((ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

3.5 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ತಮ್ಮ ಉದ್ಧರಿಮಾಪನವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉದ್ಧರಿ ಮಾಪನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದರ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು.

3.6 ಸಿಡಿಬಿಯು, ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಗಳ ಉದ್ಧರಿ ಅಗತ್ಯಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟದ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಉದ್ಧರಿ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತಾ ಸಾಧನ(ಸಿ.ಎ.ಆರ್.ಟಿ) ಹಾಗೂ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣಾ ಮಾದರಿ(ಆರ್.ಎ.ಡಬ್ಲ್ಯು) ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮಾದರಿ ಮಾಪನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು.

4. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದ್ಧರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ - ಹೊಸ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು

67,000 ಮೀರಿ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು(ಆರ್.ಆರ್.ಬಿ.ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಅರೆ ನಗರ / ನಗರ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ 5 ಹೊಸ ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಉದ್ಧರಿ-ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತವೆ.

5. ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪೋಷಣೆ - ಸಾಲ ಮರುರಚನೆ

ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಲ ಮರುರಚನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ (ಸಿಡಿಆರ್) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯ ಸಾಲ ಮರುರಚನೆ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಲ್ಲದ ಶರತ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಸಾಲ ಮರುರಚನೆಗೆ ದೊರಕದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಸಾಲ ಮರುರಚನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಡುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಪಡೆದ ಘಟಕದಿಂದ ಮರುರಚನೆಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಬಂದಾಗ ಮರುರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಖಾತೆಗಳು ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಘಟಕ ಉಳಿಯಬಹುದಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಥವಾ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು, ಖಾತೆ ಮರುರಚನೆ ಕುರಿತಂತೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಉದಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವತನಕ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ದಿನಾಂಕ ಮಾರ್ಚ್ 31, 2004ರಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನುತ್ತಾದಕ ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮಾರ್ಚ್ 31, 2006ರ ತನಕ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

6. ಅನುಕೂಲಕರ ಕ್ರಮಗಳು

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸಾಲ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಧಿ ನಿಗದಿ, ಸಹಭದ್ರತೆ ರಹಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಾಧ್ಯತೆ ಮಿತಿ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಉದ್ದರಿ ಮಿತಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲು ಮಾನದಂಡಗಳು, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖೆ ತೆರೆಯುವುದು, ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 2005ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಮತ್ತು ಉದಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಚಿಸುತ್ತವೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ತರಹದ ನೀತಿ ರಚಿಸುವ ತನಕ, ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಥವಾ ನೀಡುವ ಉದ್ದರಿಗೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೂಚನೆಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

7. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ಖಾತರಿ ನಿಧಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಯೋಜನೆ(ಸಿಜಿಟಿಎಸ್ಐ)

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರೀತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಸಾಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು(ಎಮ್‌ಎಲ್‌ಐಗಳು), ಅವಧಿಸಾಲ ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ 25 ಲಕ್ಷ ಮೊತ್ತದ ಮಿತಿಯವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಎಮ್‌ಎಲ್‌ಐಗಳು ಹೊಸ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ಘಟಕಗಳು/ಐಟಿ/ ತಂತ್ರಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಘಟಕಗಳು/ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಸೇವಾ ವ್ಯವಹಾರ ಘಟಕಗಳು(ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಬಿಇಗಳು) ಸಹಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಮೂರನೇ ಪಾರ್ಟಿ ಖಾತರಿ ಹೊರತಾಗಿ ಪಡೆದ ಬೇಪಾವತಿ ಮೊತ್ತದ 75%ರಷ್ಟು ಸಿಜಿಟಿಎಸ್‌ಐ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಎಮ್‌ಎಲ್‌ಐಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದಿತ ಉದ್ದರಿ ಮೊತ್ತದ 2.5%ರಷ್ಟು ಒಂದು ಸಲ ಖಾತರಿ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಮತ್ತು 0.75% ವಾರ್ಷಿಕ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಸಿಜಿಟಿಎಸ್‌ಐಯು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಖಾತರಿ ಶುಲ್ಕದಿಂದಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಿರು ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ದುಬಾರಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಜಿಟಿಎಸ್‌ಐಗೆ ಎಲ್ಲ (i) ರೂ. 2ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಸಾಲಗಳು (ii) ಅರ್ಹ ಮಹಿಳಾ

ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ (iii) ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗಗಳು(ಸಿಕ್ಕಿಂ) ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಅರ್ಹ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಖಾತರಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು 2.5%ರಿಂದ 1.5%ಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಖಾತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, 0.25%ಗೆ ಮೀರಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಎಲ್ಲ (i) ರೂ. 2ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಸಾಲಗಳು (ii) ಅರ್ಹ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ (iii) ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗಗಳು(ಸಿಕ್ಕಿಂ) ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಅರ್ಹ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ತಾವೇ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುವುದು.

8. ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವ್ಯವಹಾರದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 388 ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಳವಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಿಂದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಲು ಸಿಡ್ಡಿಯು ಹಕ್ಕುಧಾರಕರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ದ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಡ್ಡಿಯು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮಾ ಹಣಕಾಸು ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನ ನಷ್ಟ ವಿವರವನ್ನು ವೃತ್ತಿಪರ ಉದ್ದರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಧರಣಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯ ನಷ್ಟ ವಿವರ ವರದಿಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ದತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ.

9. ಕಾವಲು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು: ನಿಗಾವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಾಮರ್ಶೆ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ:

ಎ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳು ಹಾಗೂ ಉದ್ದರಿ ಪರಾಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವು ಸಣ್ಣ (ಎಸ್.ಎಸ್.ಐ) ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವಿನ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಬಿ) ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಸಣ್ಣ (ಎಸ್.ಎಸ್.ಐ) ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ಘಟಕಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಅಡ್ಡಿಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು/ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗುಂಪು/ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಿ) ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ದರಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಲು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪರಿಣತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಣತ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ ಶಾಖೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಣತ ಎಸ್.ಎಸ್.ಐ. ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ. ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದು.

ಡಿ) ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸ್ವ-ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ. ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಮರು ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು, ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಂಡಳಿಗಳು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಂಡಳಿಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಸಲಹಾ ಸೂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳು/ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಆಯಾಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸಿಡ್ಡಿಯ ವೆಬ್ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವುದು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಶಾಖಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮಾವಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು/ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ

ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ
ಈ ಪ್ರಧಾನ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಸಂ.	ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ದಿನಾಂಕ	ವಿಷಯ	ಪ್ಯಾರಾ ಸಂ.
1.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಸಂ ಪ್ಲಾನ್.ಬಿಸಿ 84/04.09.01/2006-07	30.04.2007		1
2.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.63 /06.02.31/2006-07	4.4.2007	ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವು - ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯಿದೆ(ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಇ.ಡಿ) 2006	1-1, IV, 13.6
3.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.35 /06.02.31/2005-06	25.8.2005	ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೀತಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ - ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಟಣೆ(ಖಾಸಗಿ ವಲಯ, ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್. ಆರ್. ಬಿ. ಗಳಿಗೆ)	IV, 13.5
4.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.31 /06.02.31/2005-06	19.8.2005	ಕಿರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೀತಿ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ - ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿತ್ತ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಟಣೆ(ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ವಲಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳುಗಳಿಗೆ)	IV, 13.5
5.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.101 /06.02.31/2004-05	20.5.2005	ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ಹಣಕಾಸು ಕೇಂದ್ರಗಳ ಯೋಜನೆ(ಎಸ್.ಈ.ಎಫ್.ಸಿ)	1.6.4, 4,11.6
6.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪ್ಲಾನ್. ಬಿಸಿ ಸಂ.64 /04.09.01/2004- 05	15.12.2004	ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆ - ನಿಗದಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡಿದ ವಿಶೇಷ ಬಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ.	1.1, 1.1.1, 1.12, 1.1.3

7.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.61 /06.02.31(ಡಬ್ಲ್ಯು ಜಿ)/2004-05	8.12.2004	ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದಿಮೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆ - ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕೊರತೆಗಾಗಿ ಸಿಡ್ಡಿಯು ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು	III.3.1, 3.5
8.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.43 /06.02.31/2004-05	26.10.2004	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಹೂಡಿಕೆ	II.2.1, 2.2,2.3
9.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.28 /06.02.31(ಡಬ್ಲ್ಯು ಜಿ)/2004-05	04.09.2004	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದರಿ ಹರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆ	IV.13.3
10.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎ.ಎನ್. ಬಿಸಿ ಸಂ.41 /04.09.01/2003- 2004	03.11.2003	ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ - ಸಿಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಮೊತ್ತದ ಠೇವಣಿ	III.3.1
11.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.40 /06.02.31/2003-04	03.11.2003	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ಸೌಲಭ್ಯ - ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ಸಾಲ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ	1.6.5
12.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.39 /06.02.80/2003-04	03.11.2003	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐಗಳಿಗೆ ಉದ್ದರಿ ಸೌಲಭ್ಯ - ಸಹಭದ್ರತೆರಹಿತ ಸಾಲಗಳು	IV 2.4
13.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಸಂ.620 /06.02.28 (i) /2002-03	11.9.2003	ಎಸ್‌ಎಸಿ ಸಭೆ - ಕಾರ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ - ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು	IV 5
14.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ 1 /06.02.28(i)/2003-04	01.07.2003	ಎಸ್‌ಎಸಿ ಸಭೆ - ಕಾರ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ - ಗುಂಪುಗಳ ಗುರ್ತಿಸುವಿಕೆ	IV.2.9 IV 13.3
15.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್	13.06.2003	ಎಸ್‌ಎಸಿ ಸಭೆ - ಕಾರ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನ -	III.1.1, 2.1.1,2.1.2

	2292 /06.02. 28(i)/2003-04		ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ಗಳಿಗೆ ಸ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುರಿಗಳು	
16.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 24 /06.02.77 /2002-03	04.10.2002	ಎಸ್ ಎಸ್ ಐಗಳಿಗೆ ಉದ್ಧರಿಯ ಹರಿವು - ಸಾಲ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿ	IV.2.2
17.	ಡಿ.ಬಿ.ಒ.ಡಿ ನಂ. ಬಿ.ಎಲ್‌ಬಿಸಿ 74/22.01.001/2002	11.03.2002	ಸಾಮಾನ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣತ ಎಸ್ ಎಸ್ ಐ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ	IV 2.6
18.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.58 /06.02.80/2001-02	23.01.2002	ಸಹಭದ್ರತೆರಹಿತ ಸಾಲಗಳು - ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐಗಳು	IV 2.4
19.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.57 /06.04.01/2001-02	16.01.2002	ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಮರುಚಾಲನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು	IV 2.8
20.	ಐ.ಇ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ. 5 /08.12.01 /2000-01	16.10.2000	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿಯ ಹರಿವು - ಸಚಿವರ ಗುಂಪಿನ ನಿರ್ಣಯ	IV 2.7
21.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.57 /06.02.31/1999-2000	02.02.2000	ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡಗಳು ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ನಿಯೋಜನೆ	1.1.1, 1.1.2
22.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 89 /06.02.31 98/99	14.06.1999	ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಉದ್ದಿಮೆ ವಿಳಂಬ ಪಾವತಿ ಬಡ್ಡಿ ಅಧಿನಿಯಮ 1998	IV 2.7
23.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ. ನಂ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 89/06.02.31-98/99	01.03.1999	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವು - ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳದ ಮಿತಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಿಕೆ	II 3.3
24.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.22 /06.02.31 (ii)-98/99	28.08.1998	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿ - ಕಪೂರ್ ಸಮಿತಿ - ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ	IV.13.2
25.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ	08.06.1998	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ	IV 5

	ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.127 /06.02.31/97/98		ಹರಿವು	
26.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಸಂ.792 /06.02.31/97/98	02.03.1998	ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ಹರಿವು - ವಿಶಿಷ್ಟ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಐ ಶಾಖೆಗಳ ತೆರೆಯುವಿಕೆ	IV 2.6
27.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.89 /06.02.31- 97/98	19.02.1998	ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಮುಂಗಡಗಳು - ಎಸ್ ಎಸ್ ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ನಿಯೋಜನೆ	I 1.1, III 1.3, 1.1.2
28.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ ಸಂ.66 /06.02.31- 97/98	05.01.1998	ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಮುಂಗಡಗಳು - ಎಸ್ ಎಸ್ ಐ ವಲಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಧರಿ ನಿಯೋಜನೆ	III 1.3, 1.1, 1.1.2
29.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎ.ಎನ್ ಬಿಸಿ 74 /04.09.01/96-97	11.12.1996	ಆದ್ಯತಾ ವಲಯ ಸಾಲಗಳು - ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ	III 4.1-4.4
30.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ.ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 23 /06.06.12 /94- 95	01.09.1995	ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಧರಿ	1 1.5
31.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ.ಪಿ.ಎಲ್.ಎ.ಎನ್. ಬಿಸಿ 38 /04.09.09/94-95	22.09.1994	ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆ	III 2.1.1, 2.1.3
32.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 16 /06.06.12/94-95	28.07.1994	ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಧರಿ	I 1.6
33.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ.ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 84 /06.06.12/93- 94	07.01.1994	ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಧರಿ - ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮುಂಗಡಗಳು	I 1.5
34.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 99 /06.02.31/92- 93	17.04.1993	ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಉದ್ಧರಿಯ ಸಮರ್ಪಕತಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ - ನಾಯಕ್ ಸಮಿತಿ	IV 13.1
35.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ. ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್	20.01.1986	ಬಾಟ್ ಲೀಫ್ಟ್ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು	I 1.9

	ಬಿಸಿ 45/ಪಿಎಸ್.72 /86			
36.	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ.ಡಿ ನಂ.ಪಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಎಫ್.ಎಸ್ ಬಿಸಿ 44 ಪಿಎಸ್ 72 /86	17.01.1986	ಹಡಗು ಒಡೆಯುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಣಕಾಸು	11.8